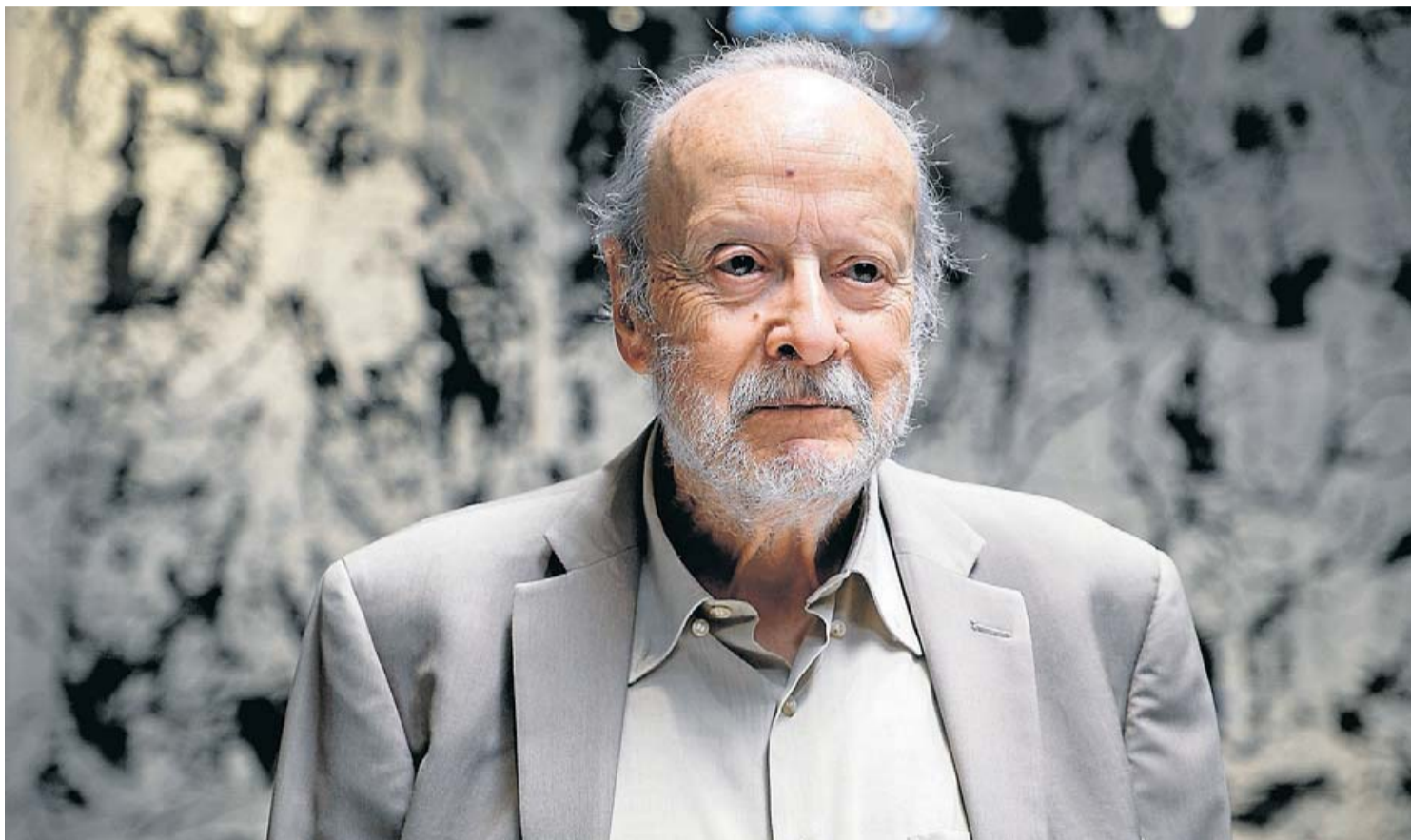

Joaquim Carbó

Escriptor

Farà 90 anys aquest estiu en plena activitat creativa. Ha estat finalista del premi Josep Pla amb 'Sense futur' (Destino), té pendents de publicació quatre llibres i n'acaba de començar un de nou sobre un grup de nens soldat que s'escapen de l'exèrcit

MANOLO GARCÍA

“A vegades m'adormo llegint una novel·la i somio com continua”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Al principi de *Sense futur* explica les nombroses activitats culturals que feia amb la seva dona abans de l'inici del confinament.

El virus ens ha robat dos anys de vida. Quan va començar aquesta sotragada tan forta, la Rosa i jo, que som molt obedients, ens vam tancar a casa. Al principi vaig dedicar-me a repassar una carpeta on hi tinc tot de temes per escriure contes o novel·les, però en aquell context em van semblar intrascendents. Llavors em vaig dedicar a recordar les sortides que havíem fet els últims tres mesos...

Impressiona tot el que feien.

Hi ha gent que és ensopida i prefereix quedar-se a casa. A més de seguir els diaris, ens agrada anar al cinema, al teatre i a concerts. Llegim tants llibres com podem.

Sense futur sembla una represa de *Pantalons curts* (Ara Llibres, 2013).

Allà només hi repassava els primers anys. Vaig néixer el 1932. La guerra la vaig passar als afores de Caldes de Malavella, a casa dels avis materns. Jugava tot el dia amb els amics. En aquells moments no m'adonava que eren temps tan complicats.

El 1948 va fer les oposicions per entrar a l'antiga Caixa de Pensions. Per què?

Havia estudiat peritatge mercantil i em vaig presentar a les proves per instigació familiar. Les vam aprovar 70 i jo vaig quedar al lloc 19.

Al llibre explica que alguns dels seus companys d'oficina havien lluitat a la Guerra Civil.

Les ferides encara estaven molt obertes. El 1950 els que tenien menys de 40 anys havien anat al front. N'hi havia un que li faltava un ull, l'havien malferit els republicans, però en comptes de rematar-

“**ELS LLIBRES ES VENEN POC I DESAPAREIXEN. PERÒ EN VÉVEN D'ALTRES, AQUESTA ÉS LA BONA NOTÍCIA**”

lo el van agafar i se'l van emportar a un hospital militar, on es va acabar recuperant. S'havia allistat com a voluntari al bàndol franquista. Recordo que era molt bona persona. A vegades em deia: “Carbó, el respecte encara que sigui catalanista”.

Va publicar la seva primera novel·la, *La sortida i l'entrada*, el 1962. El llibre en català estava a punt d'eclosionar.

Fins llavors hi havia la *Biblioteca Raixa*, l'editorial Dalmau, la Selecta, Aymà i Santiago Albertí. Quan jo vaig començar ja publicaven en català en Josep Vallverdú, en Joaquim Casas, en Noel Clarasó...

Vallverdú va començar en castellà. Perquè tenia vocació d'escriptor i necessitava publicar. Jo no n'he tingut mai, m'hi vaig posar per tapar forats, pensant que un cop la cosa engegada ja no caldria que fes res més.

Quan va començar, escriure en català no era gaire bon negoci.

Qui es volgués professionalitzar com a escriptor ho tenia molt difícil. Ara també. El present és fotut. Els tiratges dels llibres són molt curts, per això s'edita tant. Al cap d'uns mesos de publicar una novetat ja no la trobes enlloc. Els llibres es venen poc i desapareixen. Però en vénen d'altres, aquesta és la bona notícia.

Sense futur és un homenatge a molts companys de viatge que ja no hi són: Pedrolo, Picanyol, Triadú, Benet i Jornet... I també a alguns supervivents, com l'Albert Jané.

Va tenir un tropell a les cames fa un temps i ara viu en una residència de Santa Coloma. Ens telefonem sovint. No ens podem comunicar per correu electrònic perquè no en té! Va publicar fa uns anys una de les novel·les més impressionants dels últims anys, *Calidoscopi informal* [Ela Geminada, 2018]. Que jo sàpiga, no se n'ha publicat cap crítica. I mereix tots els honors.

Recorda també la mort d'Estanislau Torres, autor de *La derrota*. Fins i tot la Generalitat va oblidar l'esquela que publica quan mor algú que té la Creu de Sant Jordi.

Hi ha autors que hem treballat molt però no ens coneix ningú. Un dia va venir a casa un independentista abrandat i va assenyalar un llibre molt gruixut que tenia damunt la taula. “Què és això?”, em va preguntar. Li vaig respondre que era el meu epistolari amb en Jordi Arbonès, escriptor i traductor que va fer una feina pel català. No en sabia res.

Titula el llibre *Sense futur* però continua al peu del canó.

Procuro escriure cada dia. Al matí. A la tarda. O matí i tarda, si puc.

Una de les lectures que fa és el segon llibre de memòries del poeta Antonio Gamoneda, *La pobresa*.

Em va impressionar. Explica tota la medicació que pren, i també que a vegades no pot evitar adormir-se, fins i tot quan llegeix. Em passa el mateix. A vegades m'adormo llegint una novel·la i somio com continua. La pega és que, quan em llevo, no en recordo de res.

Sense futur aborda l'eutanàsia.

Hauria de poder-se fer a petició de l'interessat. A la curta o a la llarga, l'eutanàsia s'acabarà acceptant. Som molts milions, en aquest planeta, i hi ha un moment que és millor anar passant...

Va presentar el llibre a l'últim premi Josep Pla, però no va guanyar.

Vaig quedar segon de tots els llibres presentats. No està gens malament! Va guanyar en Toni Cruanyes. Hi ha molta competència de gent jove.

Però vostè s'hi porta molt bé, amb els joves. Li envien cartes i correus, com Edgar Cantero, que es va presentar a uns Jocs Florals on vostè era jurat i ara és un novel·lista d'èxit als Estats Units.

Mai he menyspreat els joves. He procurat treballar per engrescar l'ambient, per aconseguir que més gent escrigués en català. Que ara hi hagi ambient –tantes editorials, llibreries i autors– és fantàstic. ◆◆